

על טעם ועל צבע אפשר להתווכח!

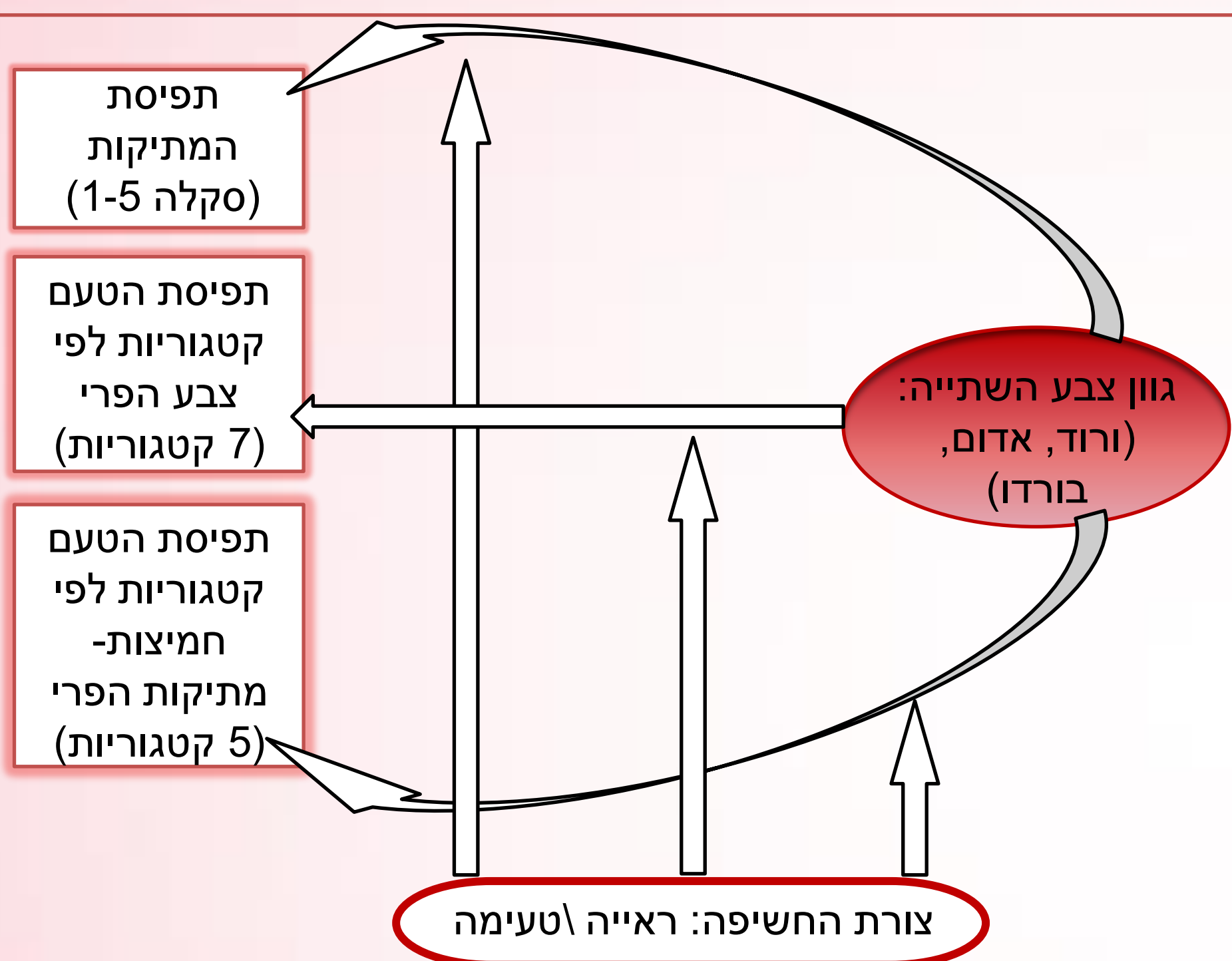
סמינר העיצוב ככלי ניהולי

שני טוכמן ועדי שחל

מרצה: ד"ר איריס וילנאי-יעבץ

השערות המחקר

1. ככל שצבע השתייה כהה יותר – המשקה ייתפס כמתוק יותר.
2. ככל שצבע השתייה כהה יותר – המשקה ייתפס כמיוצר מפרי כהה יותר.
3. ככל שצבע השתייה כהה יותר – המשקה ייתפס כמיוצר מפרי מתוק יותר..
4. יימצא הבדל בין מבחן הטעימה למבחן הראייה בכל הנוגע להשערות המצוינות לעיל, כך שראייה בלבד תביא לתוצאות קרובות יותר להשערות, מאשר מבחן הטעימה.

רקע תיאורטי

מחקרים מראים שצבע המזון משפיע על תפיסת הטעם ורמת המתיקות גם כאשר הצרכן טועם את המוצר. בנוסף, נמצא שצבע מסייע לזיהוי הטעם באופן מהיר וכי השפעת צבע על תפיסת הטעם מושפעת מאסוציאציות הנלמדות מהסביבה. נמצא שצבע מסייע לזיהוי הטעם באופן מהיר וככל שהוא יותר כהה כך יעלה אסוציאציות של טעמים חזקים יותר.

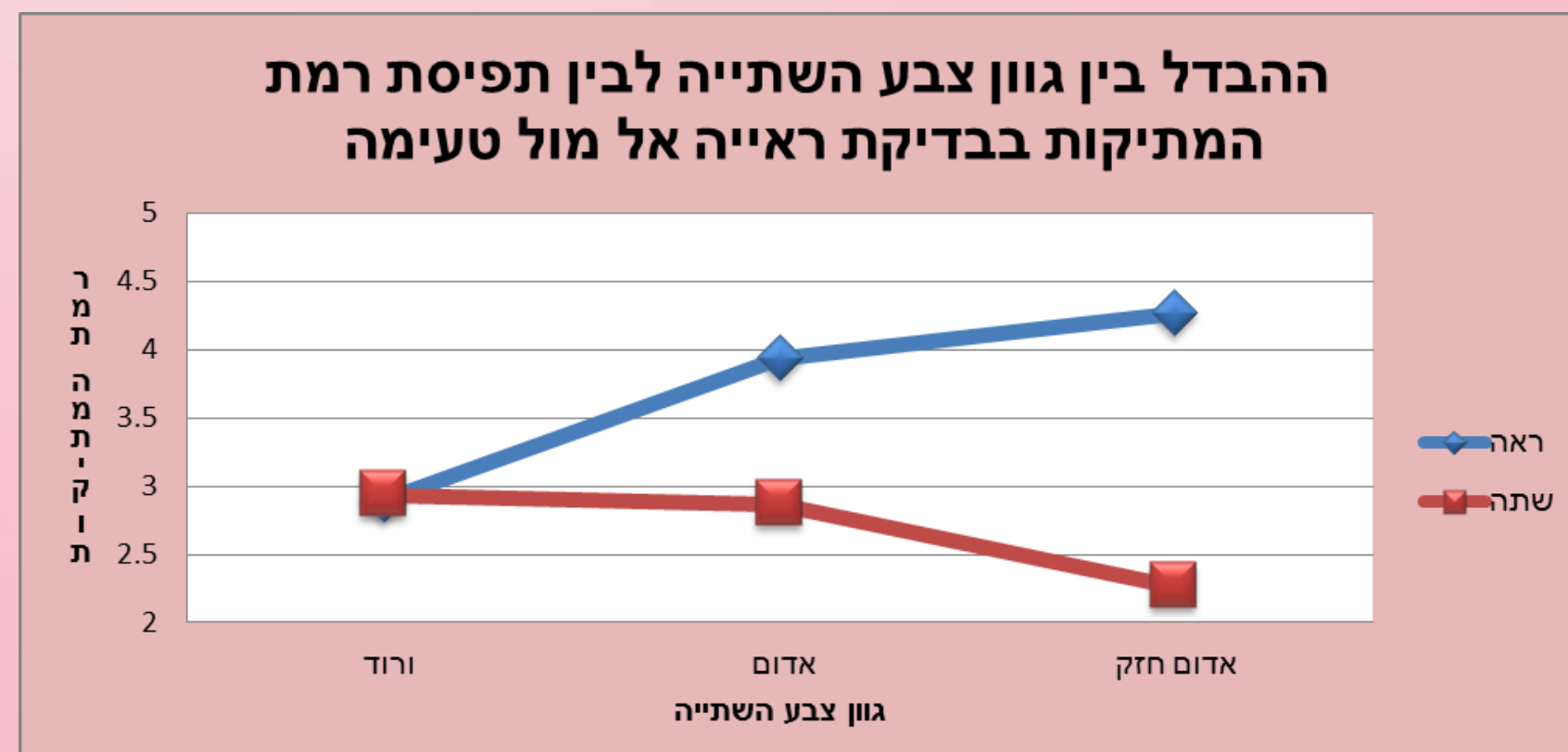
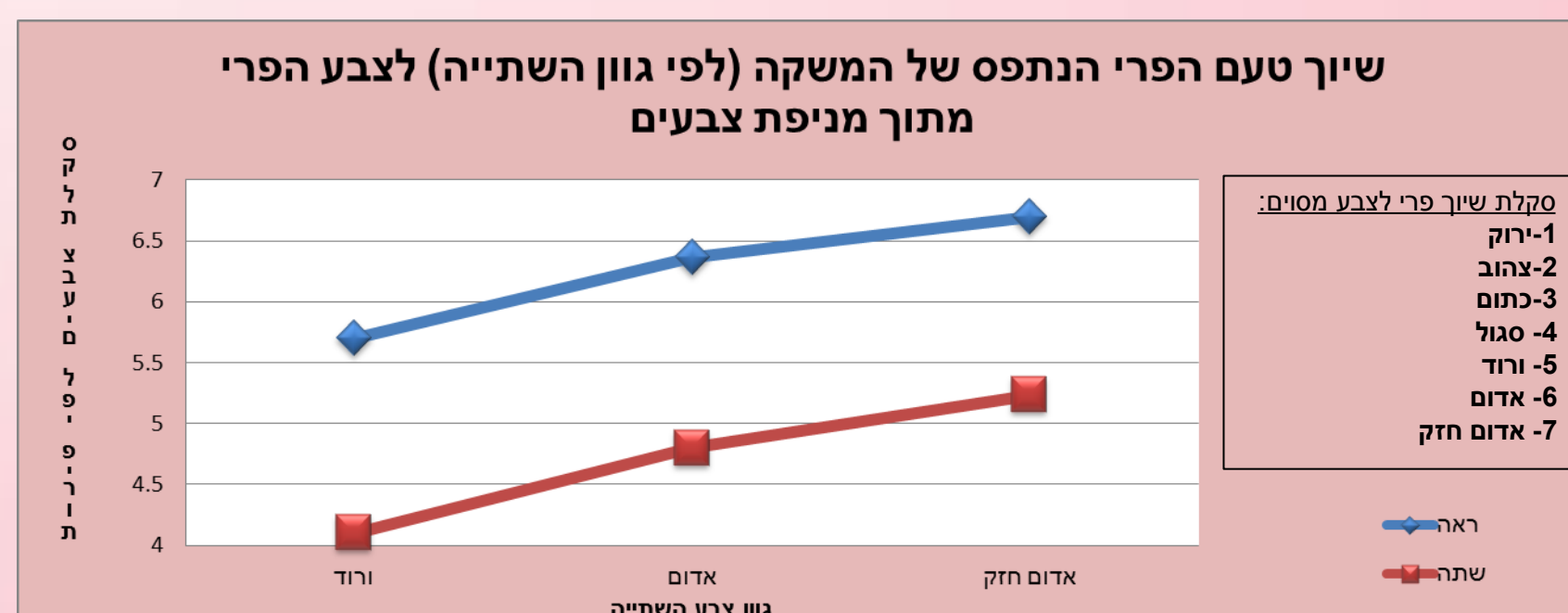
שיטת המחקר

בוצע ניסוי. 180 משתתפים חולקו ל-2 קבוצות ראשיות: אלו שהשתתפו במבחן ראייה בלבד ואלו שהשתתפו במבחן ראייה וטעימה. לכל משתתף הוגשה כוס שתייה לראייה בלבד או לראייה וטעימה. לאחר מכן הוא התבקש לענות על 2 שאלות: עד כמה המשקה מתוק לדעתך (מ-1-5) ומאיזה פרי נראה לך שהמשקה מיוצר. כל קבוצה חולקה אקראית ל-3 תתי קבוצות לפי גוון צבע המשקה שהוצגו (ורוד, אדום ובורדו). הניסוי התקיים בשטחי המרכז האקדמי רופין. בבוקר הניסוי הוכנו שלושה בקבוקי משקה זהים בטעמים, המכילים מים בטעם עדין מאד בערבוב עם צבע מאכל אדום חסר טעם בכמויות שונות, היוצרות הבדלים משמעותיים בגוון המשקה.

דיון ומסקנות

במבחני הראייה ככל שצבע השתייה כהה יותר המשקה נתפס כמתוק יותר וכמיוצר מפרי בגוון אדום כהה יותר. כאשר שולבה טעימה עם הראייה תפיסת אדמומיות הפרי פחתה (בהתאמה לתחושת הטעם העדין) ותפיסת המתיקות ירדה בצורה קיצונית כתגובה לציפיות שעורר הצבע. ככל שצבע המשקה עורר ציפיות גבוהות יותר למתיקות כך הירידה בתפיסת המתיקות לאחר הטעימה חזקה יותר. על פי מודל התבדות הציפיות, אם ציפיות הצרכן אינן מתגשמות נוצרת אכזבה, המסבירה את הירידה בתפיסת המתיקות במבחן הטעימה ככל שהמשקה כהה יותר. לכן נמליץ למנהלי שיווק להתאים ככל האפשר את צבע המוצר לתכונותיו. מנהלים שירצו להדגיש את הטעם החזק של השתייה או המאכל, נמליץ להם להשתמש בצבעים חזקים יותר.

ממצאים

רק השערות 2 ו-4 אוששו ($p < 0.05$)